

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వాల్మీకీయరామాయణం

॥ సుందరకాండం ॥

త్రయోవింశః సర్గః

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీసీతారామాభ్యాం నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
॥ సుందరకాండం ॥
త్రయోవింశః సర్గః

రాక్షసీభిః సీతాయాః ప్రబోధనం

ఇత్యుక్త్వా మైథిలీం రాజూ రావణః శత్రురావణః।
సందిశ్య చ తతః సర్వా రాక్షసీర్నిర్జగమ హ॥ 5.23.1 ॥

నిష్కృంతే రాక్షసేంద్రే తు పునరంతఃపురం గతే।
రాక్షసోః భీమరూపాస్తాః సీతాం సమభిదుద్రువుః ॥ 5.23.2 ॥

తతః సీతాముపాగమ్య రాక్షస్యః క్రోధమూర్ఛితాః।
పరం పరుషయా వాచా వైదేహీమిదమబ్రువన్ ॥ 5.23.3 ॥

పౌలస్త్యస్య వరిష్ఠస్య రావణస్య మహాత్మనః।
దశగ్రీవస్య భార్యత్వం సీతే న బహు మన్యసే ॥ 5.23.4 ॥

తత్స్వేకజటా నామ రాక్షసీ వాక్యమబ్రవీత్।
ఆమంత్ర్య క్రోధతామ్రాక్షీ సీతాం కరతలోదరీం ॥ 5.23.5 ॥

ప్రజాపతీనాం షణ్ణాం తు చతుర్థోఽయం ప్రజాపతిః।
మానసో బ్రహ్మణః పుత్రః పులస్త్య ఇతి విశ్రుతః ॥ 5.23.6 ॥

పులస్త్యస్య తు తేజస్వీ మహర్షిర్మానసః సుతః।
నామ్నా స విశ్రవా నామ ప్రజాపతిసమప్రభః ॥ 5.23.7 ॥

తస్య పుత్రో విశాలాక్షి రావణః శత్రురావణః।
తస్య త్వం రాక్షసేంద్రస్య భార్య భవతుమర్హసి ॥ 5.23.8 ॥

మయోక్తం చారుసర్వాంగి వాక్యం కిం నానుమన్యసే |
తతో హరిజటా నామ రాక్షసీ వాక్యమబ్రవీత్ || 5.23.9 ||

వివృత్య నయనే కోపాన్మార్జారసదృశేక్షణా |
యేన దేవాస్త్రయస్త్రింశద్ దేవరాజశ్చ నిర్జితః || 5.23.10 ||

తస్య త్వం రాక్షసేంద్రస్య భార్యా భవితుమర్హసి |
వీర్యోత్సుక్తస్య శూరస్య సంగ్రామేష్వనివర్తినః |
బలినో వీర్యయుక్తస్య భార్యా త్వం కిం న లిప్ససే || 5.23.11 ||

ప్రియాం బహుమతాం భార్యాం త్యక్త్వా రాజా మహాబలః |
సర్వాసాం చ మహాభాగాం త్వాముపైష్యతి రావణః || 5.23.12 ||

సమృద్ధం స్త్రీసహస్రేణ నానారత్నోపశోభితం |
అంతఃపురం తదుత్సృజ్య త్వాముపైష్యతి రావణః || 5.23.13 ||

అన్యా తు వికటా నామ రాక్షసీ వాక్యమబ్రవీత్ |
అసక్పద్ భీమవీర్యేణ నాగా గంధర్వదానవాః |
నిర్జితాః సమరే యేన స తే పార్శ్వముపాగతః || 5.23.14 ||

తస్య సర్వసమృద్ధస్య రావణస్య మహాత్మనః |
కిమర్థం రాక్షసేంద్రస్య భార్యాత్వం నేచ్ఛసేఽథమే || 5.23.15 ||

తతస్తాం దుర్ముఖీ నామ రాక్షసీ వాక్యమబ్రవీత్ |
యస్య సూర్యో న తపతి భీతో యస్య స మారుతః |
న వాతి స్మాయతాపాంగి కిం త్వం తస్య న తిష్ఠసే || 5.23.16 ||

పుష్పవృష్టిం చ తరవో ముముచుర్యస్య వై భయాత్ |
శైలాః సుస్రువుః పానీయం జలదాశ్చ యదేచ్ఛతి || 5.23.17 ||

తస్య వైర్పతరాజస్య రాజరాజస్య భామిని |
కిం త్వం న కురుషే బుద్ధిం భార్యార్థే రావణస్య హి || 5.23.18 ||

సాధు తే తత్త్వతో దేవి కథితం సాధు భామిని |
గృహాణ సుస్మితే వాక్యమన్యథా న భవిష్యసి || 5.23.19 ||

|| ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే త్రయోవింశః సర్గః ||